

PLANINARSKA UDRUGA GOJZERICA
52100 Pula, Kaštanjer 10
Mail: pugojzerica@gmail.com

Od 23.03 2024.g. PU Gojzerica, organizira **80.** pohod:

POROZINE - BELI

(TRAMUNTANA - CRES)

Vodič: **Aleksandar Daić (091 525 4986)**

Težina staze: **Srednje zahtjevna (5 sati hoda, 10 km)**

Krećemo sa autobusnog kolodvora u Šijani u 7 sati, Nakon dolaska u Porozine krećemo na stazu.

„Šuma Tramuntana

Tramuntana je naziv za sjeverni dio otoka Cresa. Cres je izdužen otok čiji sjeverni dio ima subkontinentalnu klimu, a klima južnog dijela je već mediteranska. Stoga se sjeverni dio bitno razlikuje od ostalih dijelova otoka: prekrivaju ga guste šume hrasta i kestena, pune gljiva i stijena prekrivenih mahovinom, a u njima obitavaju šumske životinje poput zečeva, jelena, veprova, muflona, pa čak i krtica (kojih nema na ostalim jadranskim otocima). Snijeg je zimi česta pojava, a ljeti je šuma ugodna i svježja u odnosu na ostale dijelove otoka. Tramuntana je u prošlosti bila naseljeno područje, no njena su sela pomalo napušтана tokom posljednjeg stoljeća. Razlozi su uobičajeni: izazovni životni uvjeti, svjetski ratovi, iseljavanje u razvijenija područja. Posjetitelji su često ganuti pogledom na ostatke sela koji i dalje stoje uz nekoć obrađene površine. Nedaleko od jednog od tih sela – sela Petrićevi – nalazi se najdublja jama na otoku: Banićeva pećina, dubine 100 metara. Tamo su pronađena četiri cjelovita kostura spiljskog medvjeda (*Ursus spelaeus*), a vrlo je zanimljiva i biospeleolozima jer su tamo otkrivene tri vrste spiljskih kukaca koje u svojim latinskim nazivima sad sve nose naziv „Cres“. Među zanimljivostima Tramuntane svakako valja spomenuti lokve koje se koriste za napajanje ovaca, lijepe pašnjake, te labirinte napravljene na širokim livadama s namjerom produbljivanja povezanosti između Čovjeka i Duha Prirode. Pet labirinata Tramuntane napravljeni su po uzoru na poznate svjetske labirinte i posvećeni su starim božanstvima prirode i plodnosti: Vesni, Ishtar, Ladi, Tari i Rusalkama. Pješačke staze po Tramuntani velikim dijelom prate trase starih puteva koji su nekoć povezivali sela, a danas povezuju ove zanimljivosti prolazeći kroz predivnu prirodu punu divljih orhideja, leptira, aromatičnog bilja. Na proljeće kad je kadulja u cvatu brda prekrivaju njeni opojni ljubičasti cvjetovi, privlačeći

pčele koje rade izvrstan lokalni med od kadulje. Uređeno je sedam planinarskih i sedam pješačkih staza i tri biciklističke staze kroz šume Tramuntane. Detaljna karta staza dostupna je u online obliku i u tiskanom izdanju.

Opširnije možete pročitati na stranici:

<https://pd-kamenjak.hr/media/1432/hp-12-2016.pdf>

Legenda o Masmaliću

U Tramuntani, drevnoj šumi na sjeveru otoka Cresa, punoj šuštavih tajni, živi Masmalić. Dobročudan je i rado će pomoći čovjeku. Ali... naljutiš li ga – galameći, bacajući kamenje koje remeti tišinu njegova doma ili trgajući grane – može biti prkosan i osvetoljubiv, povesti te krivim putem, uplašiti ili izvesti kakvu drugu psinu. Toga maloga čovjeka prepoznat ćeš, ako ti se odluči pokazati, po crvenoj kapici i plavim hlačicama.

Macmalići žive u panjevima, rupama, bacaju vatrene kugle s brda Sv. Ursule, skrivaju se u škripecimlesama u Velomboku i Predošćici. Na Mergu ispraćaju ribara očekujući od njega ribu po povratku. Na najjužnijem dijelu otoka, Punta Križi, skrivaju se paku velikoj jami. Djeca, pogotovo mlađa, vjeruju u to. Masmalići su dio njihova bajkovitog shvaćanja svijeta, a mi smo im odlučili pokazati da su u pravu.

Beli

Rimsko naselje Caput Insulae, na mjestu današnjeg sela Beli, razvilo se na temeljima pretpovijesne gradine koja je s obzirom na svoj položaj imala važnu ulogu u kontroli pomorskog puta između otoka Cresa i otoka Krka. Rimsko naselje osnovano je najvjerojatnije kao kolonija veterana, a prema jednom pronađenom natpisu moglo bi se zaključiti da je to bile u vrijeme cara Tiberija. O postojanju važnog rimskog naselja na području današnjeg Belog svjedoči zbirka rimskih epigrafa što ih je u 18. stoljeću sakupio biskup Dinarizio, zatim u nedavnoj prošlosti još vidljivi ostaci zidina što su bili ukomponirani u srednjovjekovna utvrđenja, te otkriveni tragovi hrama i foruma. Na zapadnoj strani mjesta, iznad duboke jaruge, još je i danas u funkciji rimski most iz istoga doba. Preko tog mosta prelazi stara cesta od nekadašnjih gradskih vrata prema jugu. Most je dug 8 metara, širok 4,7 metara i visok 12 metara, a rekonstruiran je zajedno s cestom 1878 godine. Slučajnim raskopavanjem u blizini naselja pronađeni su brojni grobovi iz rimskog doba, od kojih su neki s bogatim priložima. Na sjevernome dijelu otoka svakako se ističe Beli, nekadašnji rimski Caput Insulae - glava otoka. To malo, drevno naselje leži na vrhu strme stijene odakle se otvaraju prekrasni vidici. Uz more podno Belog nalazi se maleni zaljev sa šljunčanom plažom i kampom. Beli je pun arhitektonskih bisera koji su nastali u različitim povijesnim razdobljima . Tu ćemo naći

ostatke iz rimskoga razdoblja, srednjovjekovne utvrde, gotičke crkvice, zapise na glagoljici i raznovrsne boje i ornamente na pročeljima kuća. U mjestu se nalazi centar posvećen najvećoj prirodnoj znamenitosti otoka - bjeloglavom supu - Centar za posjetitelje Beli s oporavilištem za bjeloglave supove. U njemu je izvrsno predstavljena priča jedne od najvećih ptica koje jedre nebom i čija krila u rasponu mjere 2,8 metara. Bjeloglavi sup pravi je pustolov koji prvih pet godina istražuje svijet, vrati se i smiri na otoku, pronade partnera i izgradi gnijezdo. Cres je jedno od zadnjih prirodnih mjesta na kojemu se gnijezde ove rijetke i zaštićene ptice. Mjesto Beli turistički je orijentirano za obiteljski i kamping turizam s lijepom šljunkovitom plažom i dobro zaštićenom lučicom.

Nakon završetka pohoda idemo u restoran Kastel Pineta na ručak (Svinjsko pečenje, Pečeni krumpir, Palenta, Mješana salata, Štrudel od jabuke 1Litra vina i 1 litra mineralne za 4 osobe). Povratak u Pulu u večernjim satima

Cijena izleta 50,00 EUR u što je uključeno:

- prijevoz
- Ručak u restoranu Kastel Pineta Sv.Martin - Labin

Prijave primamo na mail pugojzerica@gmail.com, uplate do četvrtka 21.03.24. u Društvu ili na žiro račun Društva:

OTP banka HR5924070001100178229
poziv na broj je: broj pl. iskaznice ili datum.

VAŽNO: uplate isključivo preko Banke ili u Društvu, u slučaju nedolaska naplaćujemo cijenu autobusa

Svojim odazivom, svaki pojedinac potvrđuje da ispunjava zdravstvene i psihofizičke uvjete za sigurno sudjelovanje na pohodu, da prihvaća ovaj program, da pohodu pristupa na osobnu odgovornost, te da će se u skladu s planinarskom etikom pridržavati plana pohoda, odluka i uputa vodiča.

U slučaju nepredvidivih situacija organizator zadržava pravo promjene programa.